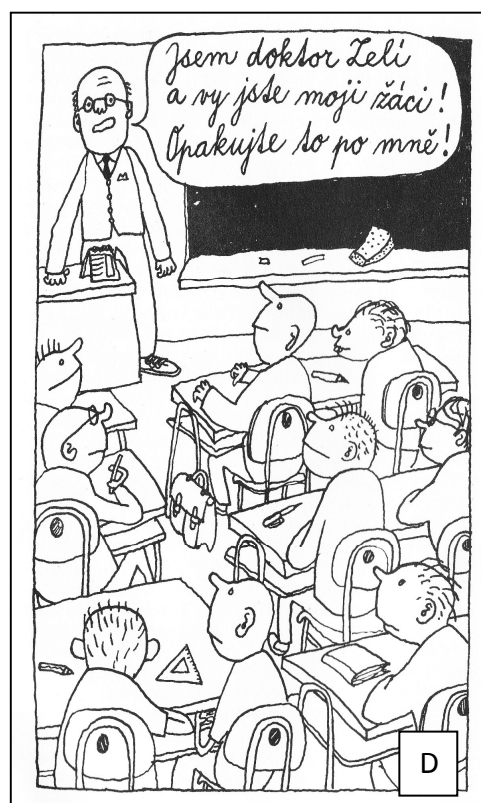
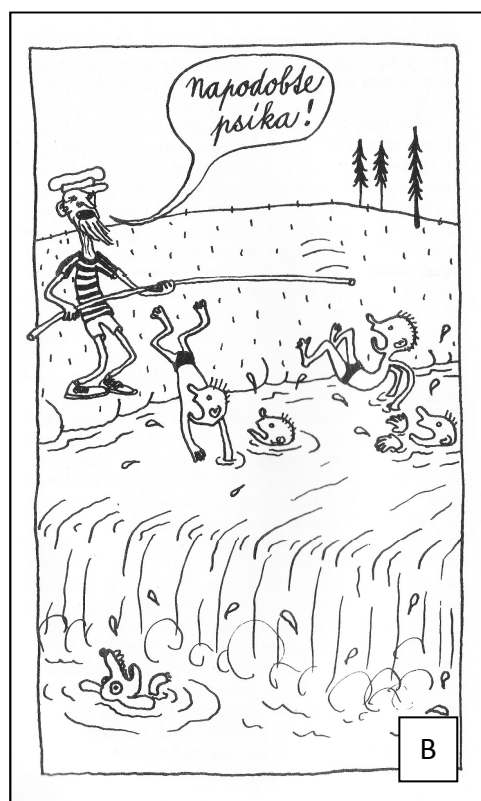
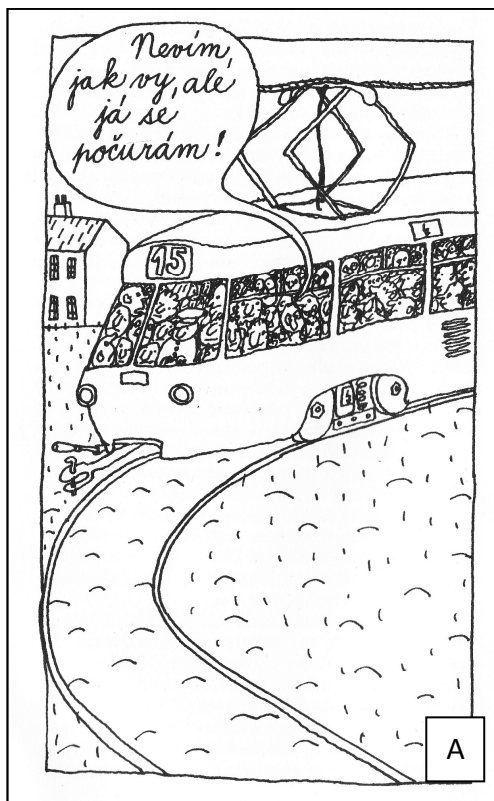

Povídky aneb Nechci slevu zadarmo – Miloslav Šimek, Jiří Grossmann

Prohlédněte si ilustrace Michala Hrdého, které nakreslil k povídkám M. Šimka a J. Grossmana. Přečtete si vybrané čtyři úryvky z těchto povídek, které jsou spjaté s počátky jejich literární tvorby a vznikly v kavárně Slávie, kde se nad nimi oba scházeli a přiřadte je k ilustracím. Zkuste vymyslet jejich název.

1. ☐

Vlčkovy metody výcviku byly od samého začátku svérázné a směřovaly k tomu, abychom se ve vodě cítili opravdu jako doma. Proto nám ušil igelitové šaty vlastní kostrukce, které se po oblečení naplnily z dovedně skrytého kapsovitého trychtýře vodou. "Tento skafandrík," prohlásil Vlček začátkem března, "Budete nyní nosit stále místo svého občanského oděvu. Je módně řešen, a proto ho neodložíte ani na plese. Pouze večer povolují vypustit vodu kohoutkem v levé nohavici a igelit zavěsit na ramínko. Neznamená to ovšem, že na noc se s vodou rozloučíte. Kdo chce dosáhnout mé úrovně a podívat se někdy čubou do Hamburku, bude spát ve vaně, či v bazénku z PVC, který vám rodiče jistě rádi koupí." Po těchto slovech se s námi na tři měsíce rozloučil.

Nutno přiznat, že Vlčkovy rady nenalezly v domovech jednoznačné pochopení. Někteří rodičové nejenže nekoupili svým ratolestem bazény z PVC, ale dokonce jim zakázali do plaveckého kroužku chodit.

Zbytky našeho oddílu se sešly s plaveckým mistrem Vlčkem počátkem července u řeky, v místech kde stál důchodcův příbytek, hausbót Hamburk. Na daný pokyn jsme se svékli do plavek. Igelitový oděv slavil první úspěchy, neboť všichni už jsme v leččems dosáhli trenérový úrovně. Naše vylouhovaná, scvrklá těla byla od důchodcovy postavy téměř k nerozeznání. Však také na nás bývalý rekordman hleděl se zalíbením. A pak začal vlastní výcvik.

2. ☐

Vtrhli jsme do zahrady. Právě když učitel hledal cestu ke lvům, spatřili jsme dva prchající zřízence a zaslechli křik: "Zachraň se kdo můžeš, hroch se utrhli!" V tu ránu byl Zelí na stromě. "Vím, co hroch dovede, všichni, do lavic končím exkurzi!" Hledali jsme úkryty, kde se dalo. Většina našla útočiště v pavilónu opic. Chlotečka Petr, syn krotitele, se schoval u tygra a strkal mu ve strachu před hrochem hlavu do tlamy. Nutno dodat, že otec nebožtíkův znal tento trik zřejmě lépe. Milovský Alois, tlouštík třídy, který k opicím nedofuněl, se ukryl u krajty. "Pane profesore," volal, "to je zajímavé, jak je ta užovka přítulná. Jak mě přátelsky obtáčí!" "Nadechni se, Milovský volal Zelí zoufale, "to je krajta!" Pak zavřel oči a šeptal: "Vidíš, blbe, kdyby ses byl učil. Hady jsme měli předminule..."

Náhle jsme si všimli, že jediný, kdo se neukryl, byl Pelnář. Stál na cestičce, pak přiložil ucho k zemi a volal: "V 17.05 je tu hroch!" "Až v 05?" divil se Zelí, "to mohu ještě seskočit a rozplést Milovského." Sotva se však učitel dotkl země, byl tu hroch. O pár vteřin později už pedagoga vozil po zahradě. "To byl špatný vtip, Pelnáři," volal doktor Zelí, "připrav si žákovskou knížku." Po dvaceti minutách dostihů však přestal Zelí zřejmě vnímat. Zakousl se hrochovi do kůže a již dávno neřídil směr. Pelnář se zajíkal smíchy. Nato otevřel vak hrochových pochoutek. Tlustokožec zavěšil a zaryl hlavu do pytle. Zelí se sesul k zemi a vleže Pelnářovi děkoval. Po chvíli přežraný hroch zjhl jako dítě a dokonce před Zelím panáčkoval. Pak se nechal klidně dovést do svého bazénu.

3. ☐

"Máš, co jsi chtěl," prohlásil jsem tvrdě a prorazil hlavou okno, protože sebou tramvaj divně trhla. Průvodčí nás informovala, že vypadla kladka a zároveň nám prodala nové jízdenky, protože jsme přerušili jízdu. Řidič míní, že je málo zabrzděno a posypal nás trochu pískem. Tlustý Jóna se rozplakal. Vůbec mi ho nebylo líto, naopak jsem mu potouchle radil: "No, prohlížej si krásy Prahy, bude ještě hůř." A bylo. Stará paní na nás ukázala prstem a pištěla: "Darebáci, starýho člověka nepustí sednout." Upozornil jsem ji jemně, že celou cestu stojím na jedné noze a ještě ne na své. "Stojí, stojí, ale kdyby seděl, stejně by nepustil, já je znám," vřeštěla ta paní a udeřila Jónu deštníkem. "Osobo, netlučte toho hochu," zastal se nás solidní pán, "vždyť to na něm zanechá následky." "Vás asi tloukli denně," obořila se na něj dáma. Začala rvačka. Lidé se v obavách sunuli na druhou stranu.

Tramvaj se naklonila a chvíli jsme jeli po dvou kolech. "Rovnováhu udržovat, rovnováhu udržovat," přikazoval řidič a zařadil zpátečku. Tím nastal opět přesun a tramvaj dopadla na všechny čtyři. "Mělo by se střídat, jsme taky unavení," prohlásil malý dědeček a rozhlédl se po lidech, kteří seděli. "Samozřejmě, střídat," ozvalo se ze všech stran a stojící se vrhli na sedící. "Chci vystoupit," dožadovala se jedna slečna. "Stanice je zrušena, stavíme až na konečné," zněl řidičův alt. "To je koloběh života," prohlásil opět filozof. Ale lidé už neměli náladu na filosofii a ušlapali ho. "Nevím jak vy," ohlásil malý, asi tříletý chlapeček, "ale já se počůráám." "Musíš vydržet na konečnou," přikazovala mu matka. Konečně jsme tam byli. Lidé se vypotáceli z vozu a padali vysíleni do příkopu. Šedovlasý stařík dokonce poklekl a hlasitě děkoval nebesům, že jízdu přežil.

4.

Otec vůbec geniálně šetřil. Původně jsem se měl jmenovat Jan, ale protože se to tatíkovi zdálo příliš dlouhé, zůstal jsem bez jména a hvízdají na mne. Krátký hvízd a dost. Nepřijdeš-li, tvoje chyba. Oběd minul. Zvykl jsem si na tento koloběh života a byli jsme, já i sourozenci, spokojeni. Někdy bývalo i veselo. Před Ježíškem navštívil otec vždy Ztráty a nálezy a tam začal velmi rychle mumlat: „Jejda, to jsem toho letos zase ztratil...“ a než se překvapený vedoucí zmohl na odpor, shromáždil cennější předměty na dvoukoláku, který jsem s bratry nadnášel, aby papá ušetřil kola. Na Štědrý den pak otec stavěl po náměstích ručně malované stromky a umísťoval pod ně kasičky s nápisem: Vzdejte se halíře ve prospěch malíře!!! Sami jsme pak slavili Vánoce o týden později, až někdo odložil stromek a ryby byly lacinější. Otec vůbec nakupoval výhradně tam, kde bylo nejlevněji.

Toho dne otevřeli v naší čtvrti samoobsluhu. Otec nevěřil svým očím. Viděl bohatství v přihrádkách, rozměrné ošatky a žádný pult. „Bude všeho hojnost, otvírá se ráj,“ volal otec. Pak nás zavedl na zaslíbené místo. Rozdal košíčky, přívětivě pozdravil anděla v bílém plášti a polaskal ho po plecích slovy: „Správně, každému podle jeho potřeb!“ Pak nás vybídl, abychom své košíčky naplnili zbožím. Sám pak začal regály probírat od kraje. Vida cenovky, na chvíli se zarazil, ale pak se obrátil se širokým úsměvem na bílého anděla a slavnostně prohlásil: „Ano, je dobré připomenout staré časy, soudruhu,“ a vložil do košíčku martell (koňak). Maminka zatím zlikvidovala regál s masem. Po chvíli byly veškeré košíčky v ráji plné. Tu na nás děti otec zakřičel, abychom přinesly káru. Bílý anděl zbrunátněl a zeptal se hlasitě otce, jestli se zbláznil, nebo zda se nám narodil kluk čipera zvaný Otesánek. Otec, který právě krtkovitými pohyby rozrýval pytle s moukou, se napřímil a trochu nervózně opáčil: „Jsem člověk potřebný? Jsem. A ty hleď raději krámkem znovu naplnit. Přijdu zas.“ Bílý anděl se usmál. „Když máte čím platit...“ „Kdo mluvil o penězích,“ rozzlobil se otec, „ty doby, které nám zde nechal kapitalista jako ponuré dědictví, jsou již tytam. A není vhodné, že o tom žertuješ.“

„Dobře dobře, plaťte, zavíráme,“ řekl vedoucí a ukázal na pokladnu. Seděla tam kyprá žena a koketně kývala na otce blokem. „Ano, pane, mám sečteno a zároveň inventuru.“ Pak se vyjádřila v tisících. Otec poznal, že byl ošizen. My děti jsme se vytratily a maminka hořce plakala za lednicí. „Vlastně si zboží ani nevezmu,“ uhýbal náš tatínek, „vidím, že není nejčerstvější,“ a chobotnicovými pohyby rukama a nohama vracel potraviny zpět do regálu. „Plať, lotře,“ křičel vedoucí a potřásl otce kečupem. „Raboval jsi, slož účet!“ přidala se pokladní a stoupla si ke dveřím. Otcí se zdálo, že mu pokladní někoho připomíná a hlavou se mu honily postavičky z Tarzana. „Nemám obnos u sebe,“ zašeptal poté. Pokladní stáhla roletu.

<http://www.sigrosada.estranky.cz/clanky/povidky-s-g/jak-mne-otec-vedl-k-setrnosti.html>

(24.11.2011)

<http://www.volny.cz/jump/povidky.htm> (24.11.2011)

Řešení:

Žáci se na základ těchto povídek seznámí s literární tvorbou Miloslava Šimka a Jiřího Grossmanna.

1.

B

2.

D

3.

A

4.

C